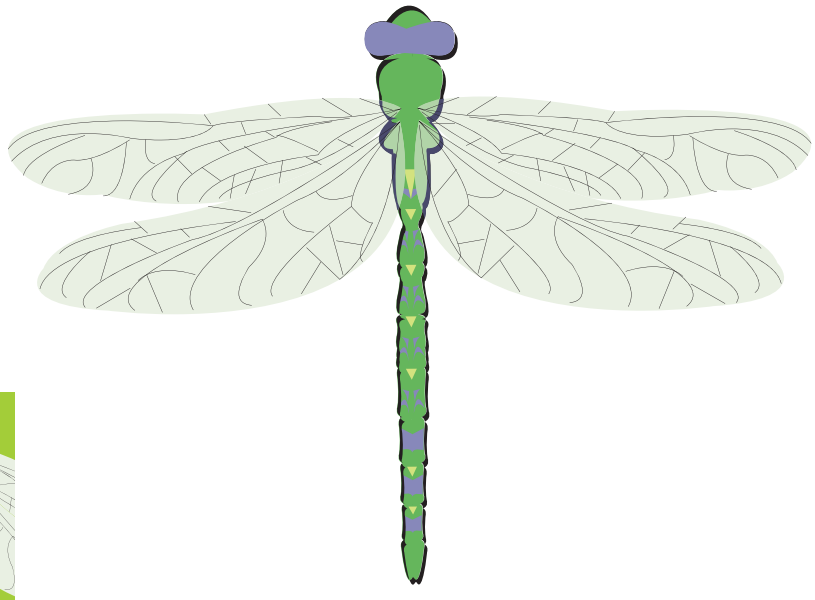
VANTAAN KAUPUNKI
VANDA STAD

Lokal medverkan för att uppnå 2010-målet att hejda utarmningen av den biologiska mångfalden

Delprojekt 1-3

Projekt 1

Kommunal generalplan som verktyg vid bevarandet av naturens mångfald på lokalnivå

Vanda stad har sedan 1970-talet jobbat med generalplanering. Även miljövården har långa traditioner, sedan början av 1980-talet har omfattande och mångsidiga inventeringar av natur- och miljödata pågått. I generalplanen från år 1992 ingick mycket naturvårdsdata, som utnyttjades bl.a. vid Finlands utformingen av Natura 2000-reserveringarna i Vanda.

Generalplanen 2007 och inventering av naturens mångfald

Generalplanen 1992 och dess naturskyddsreserveringar utgör basen för arbetet med bevaring av naturens mångfald i förslaget till generalplan 2007. Därtill har en systematisk naturinventering pågått åren 1995 – 2005. Artkarteringar som gjorts är bl.a. växter (1980-1990 och 2000-talet, 2004), fåglar (1990-talet, 2000, 2003, 2004), fladdermöss (2001-2003), flygekorre (2002,2005), trädsvampar (2005), fjärilar och andra insekter (2004, 2005). Därtill har bl.a. följande regionala utredningar utnyttjats; Nylands läns värdefulla kulturlandskap (2000), Ekologiska nätverk i Nyland (2001) och Värdefulla bergsområden i Nyland (2004).

Förutom naturskyddsområden samt reserveringarna för naturskyddsområde i förslaget till generalplanen, innehåller planen ett nytt element, nämligen ”Områden av särskild betydelse för naturens mångfald”. Det är frågan om vanligtvis små områden, som ligger utanför naturskyddsområden, men är särskilt viktiga för naturens mångfald på lokal nivå. Dessa områden har försetts med en egen generalplane beteckning Luo, som beskriver hur området bör skötas för att stöda bevarandet av naturens mångfald.

Arbetet med naturens mångfald (Luo) baserar sig på bearbetning av tidigare inventeringsdata samt fältstudier av biologen Anna Ojala (2005).

Tryggandet av naturens mångfald i Vanda baserar sig på tre nivåer, dels utgör naturskyddsområden kärnan med sina 1450 ha naturskyddsområden. Därtill kommer Luo-områden på ca 800 ha som kompletterar naturskyddsområden i den allt tätare stadsstrukturen. Slutligen har vi de övriga grönområden på 5700 ha som innehåller såväl små närparker, strand zoner vid åar och bäckar som stora idrottsparker. På Luo-områden strävar man att koordinera olika aktiva markanvändningar med skyddsvärden.

Projekt 1

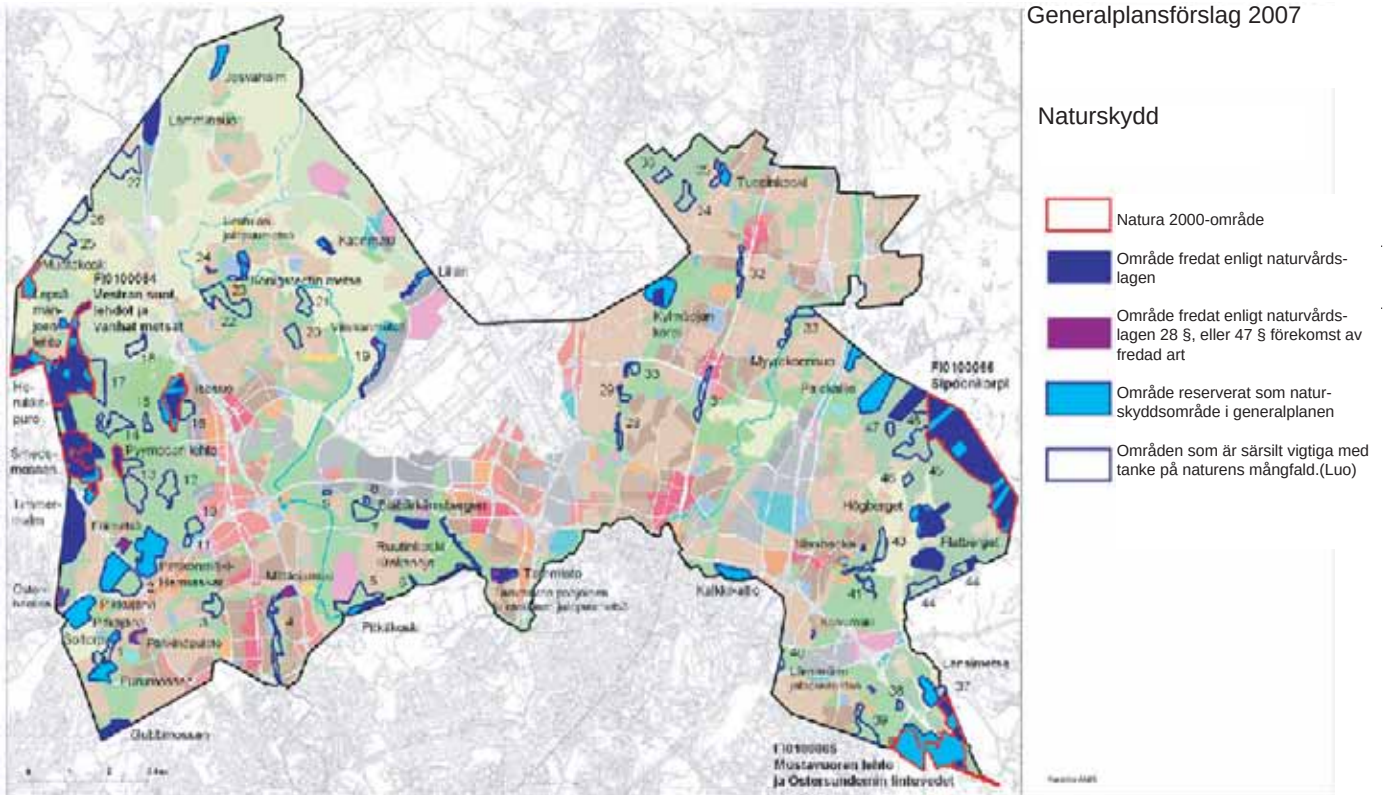
Behandlingen av generalplanen 2007

Generalplanearbetet påbörjades år 2004 med en för allmänheten öppen debatt om den nya generalplanens mål. Därefter utarbetades utkastet till generalplanen år 2005. Under detta arbetsskede deltog Vanda stads miljökontors experter aktivt i olika arbetsgrupper som behandlade natur- och miljöskyddsfrågor. Utkastet till generalplanen var satt till allmänt påseende och remissrunda i början på året 2006. Feedback var allmänt tagen positiv och kunde utnyttjas vid vidare arbete med själva förslaget till generalplanen som blev färdig våren 2007. Placeringen av några miljöbelastande verksamheter ledde till stor aktivitet hos allmänheten, men däremot förorsakade inte naturskyddsreserveringarna eller Luo-områden större debatt.
I december 2007 har Vanda stads fullmäktige godkänt generalplanen.

Fredning av naturskyddsområden

Fredningen av naturskyddsområden samt vård och skötsel av dessa utgör en viktig del av det lokala arbetet med bevarandet av naturens mångfald. År 1990 var ca 15 ha av Vandas värdefulla natur fredat enligt naturskyddslagen. I slutet av år 2007 var motsvarande areal ca 600 ha. Av de fredade områden är 95 % kommunägda. Målet är att ca 6 % av Vandas totala areal skall fredas som värdefull natur.

I november 2007 har Vanda dessutom via markbyten med finska staten överfört ca 250 ha i generalplanen reserverade naturskyddsområden till Forststyrelsen för bildandet av den kommande nationalparken ”Sibbo storskog”.

Projekt 2

Utveckling av natur- och rekreationsområdet Petikko med beaktande av naturens mångfald

Bakgrund

Petikko-området är ett i västra Vanda beläget enhetligt, i det närmaste obebyggt skogsdominerat grönområde, som är ca 1670 ha stort. För att utveckla området har en arbetsgrupp tillsatts. I gruppen finns experter från kommunens olika sektorer. Arbetsgruppens uppgift är att planera området som helhet, koordinera användandet av de kommunägda naturskydds- och rekreationsområden samt främja förverkligandet av planer. Invånarna skall ges möjlighet att delta i planeringsprocessen vid diskussionstillfällen.

Utvecklandet av området

Petikko-området är populärt och används såväl sommar- som vintertid av invånarna. Det förekommer dock problem vid användningen av området då olika intressen kolliderar. På området bör;

- utbyggnaden av områdets skid- och friluftsleder samt stigar främjas ytterligare,
- skötseln av de kommunägda naturskyddsområden samt ängar och skogar i Petikko planeras,
- samarbetet mellan företag och hobbyidkare samt natur- och rekreationsverksamheter på området förbättras,
- verksamheter som stör områdets natur- och rekreationsanvädning, såsom olovlig terrängkörning med motorfordon och nedskräpning förhindras.

Petikko-området är Vandas viktigaste frilufts- och rekreationsområde, men samtidigt har området stor betydelse för bevarandet av naturens mångfald i Vanda, dvs. södra Finlands kustnära kulturlandskapsområde.
Petikko är skyddsplats för många rara växt- och djurarter, varav många är indikatorer för gammal skog. Ungefär 50 % av Vandas fredade naturskyddsområden finns i Petikko (ca 250 ha).

Verksamheten under år 2007

Våren 2007 ansökte Vandas miljövårdsnämnd om förbud för terrängkörning med motorfordon på de kommunägda skogs områden i Petikko. Ansökan godkändes av Nylands regionala miljöcentral i september 2007. Uppföljning av körförbudet övervakas av Vanda i samarbete med polisen. En brottsanmälan har redan gjorts pga. körning med off road-bilar på en Natura-2000 mosse.

Projekt 2

I Petikko finns Vandas största jordtipp för rena jordmassor. Långmossens jordtipp togs i bruk år 1988 och verksamheten kommer att avslutas ca 2015. Under år 2007 har arbetsgruppen planerat hur den stängda tippen skall slutföras. Tanken är att de

varma syd- och västsluttninagrna skall vara öppna gräsmarker, som kan utnyttjas för t.ex. terrängcykling medan övriga sluttningar skall planteras med träd och buskar. Naturliga växtbiotoper skapas.

Förslag till nya skid- och frilufts leder samt förbättring av naturstigar har planerats. Dessutom finns det ca 10 föreningar med olika hobby, som har hyrt områden i södra delen av Petikko. En genomgång av hyreskontrakten pågår för att bättre anpassa föreningarnas verksamhet med allmänna målsättning.

Förslaget till den regionala skogsvårdsplanen för Vandas skogar i Petikko har blivit klar hösten 2007 (se projektbeskrivning 3). Skogvårdsplanen kommer att ge rekommendationer för skogsvården under perioden 2008 – 2017.

Under december 2007 kommer arbetsgruppen att presentera de olika utvecklingsplanerna för Petikko samt skogsvårdsplanen på en publik tillställning. Utgående från feedback kommer planeringen att fortsätta till utgången av året 2008.

Projekt 3

Förnyandet av Vanda stads principer för skogsvård

Principerna för skogsvården 2007 – 2017 godkändes år 2006. Som bäst förnyar staden skogsvårdsplanerna för de kommunägda skogsmarkerna för följande tioårsperiod 2008 – 2017.

Vanda stad äger ca 3700 ha skog. De största enhetliga skogs områden finns i Tavastby, Petikko, Linnais, Keinby, Sjöskog, Sotungsby-Håkansböle, Västerkulla, Kungsbacka, Alkärr och Vierumäki.

I närheten av stadsplanerade bostadsområden finns det över 1500 ha skogar, som är grönområden. Såväl de närliggande som de längre bort belägna skogarna är viktiga för invånarna.

De allmänna principerna för skogsvården

Vanda stads skogar är rekreationsområden med så stor biodiversitet som möjligt. Skogsvårdens fyra allmänna principer är:

1. Naturens mångfald
Målet för all skogsvård är skydda skogarnas livskraft och diversitet. Miniminivån för skyddet av mångfaldet definieras av skogslagar, naturskyddslagen och kriterierna för Finlands skogs sertifiering. Vid vården av stadens skogar överskrids miniminivån.
2. Miljövänlig teknik
3. Landskapsvård
Vid skogsvården beaktas såväl när- som fjärrlandskapet.
4. Säkerhet

Verksamhet under år 2007

Fältarbetet som börjat år 2006 fortsatte sommaren 2007. Under år 2007 har sex regionala förslag till skogsvårdsplaner färdigställts, representerande hela Vanda. Planeringsutkasten har presenterats för kommuninvånarna och kommundels komittéerna på de olika områdena. Under år 2008 skall planeringsutkasten behandlas i de kommunala nämnderna.

Projekt 3

Indikatorer och utvärdering av hur målsättningen förverkligats

- Inventeringen i fält är gjord per skogsfigur och innehåller data om träd-bestånd, växtplats, naturens mångfald samt utvärdering av vårdbehov under följande tio år.

- Naturskyddsområden och områden, som är särskilt viktiga för naturens mångfald (LUO) har beaktats. På Luo-områden tillåts endast sådana skogsvårdsarbeten, som stärker områdets naturvärden och rekreation-sanvändning.

- Inventeringarna har gett mycket information, som senare kan utnyttjas vid monitoring av naturens mångfald. Denna information tillsammans med övriga inventeringar utgör basen för utvecklande av uppföljning av naturens mångfald i Vanda. För utvecklandet av indikatorer för monitor-ing av naturens mångfald, har Finlands sex stora städer påbörjat ett samarbetsprojekt.

